

بررسی نمو بذرهای کوچک در انگورهای پارتنوکارپ

حسن ساری خانی، اکبر آ واکانا، رضوانه ساسانی هما

استادیار گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان،
دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه کیوشو، فوکوئوکا- ژاپن و
دانشجوی سابق گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا،
همدان

نمو بذرهای کوچک در انگورهای پارتنوکارپ شامل انگورهای تریپلوئید، از صفات نامطلوب در اصلاح انگورهای بی دانه می باشد. در پژوهش حاضر ابتدا نمو بذرهای کوچک در ۱۹۰ گیاه تریپلوئید حاصل از ۲۰ تلاقی بین گیاهان دیپلوئید و تتراپلوئید بررسی شد و تاثیر والدین در نمو بذرهای کوچک مورد مطالعه قرار گرفت. میزان حبه های حاوی بذرهای کوچک در گیاهان مختلف بین صفر تا بیش از ۸۰ درصد متغییر بود. هم چنین اثر والدین در نمو بذرهای کوچک به طور بارزی آشکار بود. نتایج تیمارهای بدون گرده افشانی و گرده افشانی با گرده کاملاً "عقیم و هم چنین مطالعات بافت شناسی نشان دادند که بذرهای کوچک حاصل لقاح نبوده و در این بذرها دیواره بیرونی تخمک به تنهایی نمو یافته و به بافت اسکرانشیمی سختی شبیه بذرهای کامل تبدیل می شود. درمقابل بافت خورش تجزیه شده، از بین می رود. علاوه بر این اثر جیبرلین و استرپتوماسین روی نمو بذرهای کوچک در سه گیاه تریپلوئید مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که استرپتوماسین به دلیل نوع مکانیزم عمل تاثیری در نمو بذرهای کوچک ندارد، در صورتی که غلظت های بالای جیبرلین باعث کاهش و غلظت خیلی کم جیبرلین (۱،۱ میلیگرم در لیتر) باعث افزایش تولید بذرهای کوچک می شود.